

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 2010-2011

22 FÉVRIER 2011

Proposition de loi modifiant le tableau A annexé à l'arrêté royal n° 20 du 20 juillet 1970 fixant le taux de la taxe sur la valeur ajoutée et déterminant la répartition des biens et des services selon ces taux

(Déposée par M. Patrick De Groote et consorts)

DÉVELOPPEMENTS

La présente proposition de loi reprend — en l'adaptant — le texte d'une proposition qui a déjà été déposée à la Chambre des représentants le 2 juillet 2009 (doc. Chambre, n° 52-2090/1). Elle vise à supprimer une distorsion de concurrence de fait dans le domaine des imprimés mortuaires (images pieuses, faire-part et cartes de remerciement) entre un entrepreneur de pompes funèbres et un imprimeur classique, assujettis respectivement à un taux de TVA de 6 % et de 21 %.

1. Le taux de TVA de 6 % pour les imprimés mortuaires réalisés par les entrepreneurs de pompes funèbres

L'application du taux de TVA correct relatif aux services et livraisons (faire-part de décès, couronnes, etc.) qui s'inscrivent dans le cadre d'une mission globale consistant à organiser un enterrement, est expliquée dans la décision administrative n° E.T.110.001 du 14 septembre 2005 relative aux services fournis par les entrepreneurs de pompes funèbres.

La décision précitée indique que l'organisation d'un enterrement, qui implique en pratique diverses livraisons de biens et services, doit être considérée entièrement comme une prestation de services, qui est visée par l'article 18, § 1^{er}, alinéa 2, 1^o, du Code de

BELGISCHE SENAAT

ZITTING 2010-2011

22 FEBRUARI 2011

Wetsvoorstel tot wijziging van tabel A in bijlage bij het koninklijk besluit nr. 20 van 20 juli 1970 tot vaststelling van de tarieven van de belasting over de toegevoegde waarde en tot indeling van de goederen en de diensten bij die tarieven

(Ingediend door de heer Patrick De Groote c.s.)

TOELICHTING

Dit wetsvoorstel neemt — met een aantal aanpassingen — de tekst over van een voorstel dat reeds op 2 juli 2009 in de Kamer van volksvertegenwoordigers werd ingediend (stuk Kamer, nr. 52-2090/1). Het beoogt het wegwerken van een feitelijke concurrentievervalsing in het rouwdrukwerk (bidprentjes, rouwen dankbrieven) tussen een begrafenisondernemer enerzijds en een klassieke drukker anderzijds, respectievelijk onderworpen aan het btw-tarief van 6 % en 21 %.

1. Het btw-tarief van 6 % voor rouwdrukwerk bij de begrafenisondernemers

De toepassing van het correcte btw-tarief ter zake van diensten en leveringen (rouwdrukwerk, bloemstukken, enz.) die kaderen in een globale opdracht die bestaat uit de organisatie van een begrafenis wordt toegelicht in de administratieve beslissing nr. E.T.110.001 van 14 september 2005 met betrekking tot diensten verricht door begrafenisondernemers.

Voornoemd beslissing stelt dat de organisatie van een begrafenis, hetgeen in praktijk diverse leveringen van goederen en diensten inhoudt, volledig dient te worden aangemerkt als een dienstprestatie beoogd door artikel 18, § 1, tweede lid, 1^o, van het btw-

la TVA et dont le lieu est réputé se situer à l'endroit où le prestataire de services a établi le siège de son activité économique, conformément à l'article 21, § 2, du même Code. Cette décision va dans le sens des discussions qui ont eu lieu au sein du Comité TVA de la Commission européenne. Si l'entrepreneur de pompes funèbres est établi en Belgique, il devra par conséquent imputer la TVA belge. Il n'y a pas d'exemption en la matière.

Lorsqu'une entreprise de pompes funèbres est chargée de toute l'organisation des obsèques, le taux réduit de 6 % de TVA s'applique à l'ensemble, à l'exception des services expressément exclus du taux réduit, conformément à la rubrique XXXIV, chiffre 2, du tableau A de l'annexe à l'arrêté royal n° 20 du 20 juillet 1970 relatif aux taux de TVA, à savoir :

- a) la fourniture de nourriture ou de boissons destinées à être consommées sur place;
- b) les prestations des serveurs et de toute autre personne qui intervient dans la distribution de nourriture ou de boissons aux consommateurs, dans des conditions qui permettent la consommation sur place;
- c) les services qui se rapportent à la fourniture avec placement de caveaux ou de monuments funéraires.

L'entreprise de pompes funèbres est dès lors tenue de ventiler, le cas échéant, son prix en fonction des taux applicables.

Cela signifie concrètement que la livraison d'imprimés mortuaires ou de fleurs funéraires par l'entrepreneur de pompes funèbres dans le cadre d'un service global fourni à la personne qui a commandé l'organisation des funérailles est soumise au taux de TVA réduit de 6 %. Étant donné les progrès technologiques réalisés ces dix dernières années en matière d'impression en couleurs, il est à présent de plus en plus simple, pour les entrepreneurs de pompes funèbres, de réaliser des imprimés d'une qualité quasiment égale à celle d'un imprimeur à l'aide d'une imprimante couleurs relativement bon marché.

Si la personne qui a commandé les funérailles s'adresse pour une ou plusieurs prestations à une personne autre que l'entrepreneur de pompes funèbres chargé de l'organisation complète des funérailles (imprimeur, fleuriste, etc.) cette prestation est soumise au taux qui lui est applicable en fonction de sa nature et de ses caractéristiques propres.

2. Le taux de TVA de 21 % pour les imprimés mortuaires réalisés par un imprimeur classique

Conformément à la rubrique XIX, 1, du tableau A de l'annexe à l'arrêté royal n° 20 du 20 juillet 1970 fixant le taux de la taxe sur la valeur ajoutée et

wetboek waarvan, overeenkomstig artikel 21, § 2, als plaats wordt aangemerkt de plaats waar de dienstverrichter de zetel van zijn economische activiteit heeft gevestigd. Dit sluit aan bij de zienswijze van de besprekingen in de schoot van het btw-comité van de Europese Commissie. Indien de begrafenisondernemer in België gevestigd is, zal hij bijgevolg Belgische btw dienen aan te rekenen. Ter zake geldt geen vrijstelling.

Indien een begrafenisondernemer wordt belast met de volledige organisatie van de uitvaart is het verlaagd tarief van 6 % van toepassing voor het geheel, uitgezonderd de diensten die uitdrukkelijk van het verlaagd tarief zijn uitgesloten in rubriek XXXIV, cijfer 2, van tabel A, van de bijlage bij het koninklijk besluit nr. 20 van 20 juli 1970 inzake de btw-tarieven, zijnde :

- a) het verschaffen van spijzen of dranken om ter plaatse te worden verbruikt;
- b) de diensten verstrekt door kelners, diensters en alle andere personen die tussenkommen bij het verschaffen van spijzen en dranken aan de verbruikers in omstandigheden die het verbruik ter plaatse mogelijk maken;
- c) de diensten met betrekking tot de levering met plaatsing van grafkelders of monumenten.

In voorkomend geval is de begrafenisondernemer ertoe gehouden de prijs op te splitsen in functie van de toepasselijke tarieven.

Dit betekent concreet dat de levering van rouwdrukwerk of rouwbloemstukken door de begrafenisondernemer in het kader van een globale dienst die hij verricht voor de opdrachtgever als organisator van een volledige uitvaart onderworpen is aan het verlaagd tarief van 6 %. Door de technologische evolutie die kleurenprinters het jongste decennium ondergaan hebben, wordt het nu voor een begrafenisondernemer steeds eenvoudiger om met een relatief goedkope kleurenprinter bijna evenwaardig drukwerk te produceren als dat van een drukker.

Indien de opdrachtgever van de uitvaart zich voor één of meer handelingen richt tot een andere persoon dan de begrafenisondernemer die belast is met de organisatie van de volledige uitvaart (bijvoorbeeld drukker, bloemist, enz.) wordt die handeling onderworpen aan het tarief bepaald overeenkomstig zijn aard of kenmerken.

2. Het btw-tarief van 21 % voor rouwdrukwerk bij de klassieke drukker

Rubriek XIX, 1 van Tabel A in bijlage bij het koninklijk besluit nr. 20 van 20 juli 1970 tot vaststelling van de tarieven van de belasting over de toege-

déterminant la répartition des biens et des services selon ces taux, les «livres, brochures et imprimés similaires», en ce compris les atlas, sont soumis au taux de TVA réduit de 6 %. Sont toutefois exclus les imprimés édités dans un but publicitaire ou principalement consacrés à la publicité.

Cette disposition résulte de la possibilité de choix prévue par la directive européenne sur la TVA de soumettre «la fourniture de livres [...] y compris les brochures, dépliants et imprimés similaires [...], à l'exclusion du matériel consacré entièrement ou d'une manière prédominante à la publicité» à un taux réduit de TVA (point 6 de l'annexe III «Liste des livraisons de biens et des prestations de services pouvant faire l'objet des taux réduits visés à l'article 98» à la directive 2006/112/CE du Conseil du 28 novembre 2006 relative au système commun de taxe sur la valeur ajoutée, *JO L* n° 347 du 11 décembre 2006).

L'administration a toujours exclu du taux réduit de TVA de 6 % la fourniture de faire-part de décès imprimés chez un imprimeur (*Questions et Réponses*, Chambre, 1998-99, n° 165, 22 207 (question n° 1611, Cauwenberghs, 8 janvier 1999)).

3. L'éventuel remplacement d'un des taux de TVA par un taux unique pour les imprimés mortuaires

À la question parlementaire n° 765 posée le 6 novembre 2009 par l'auteur de la présente proposition de loi, le ministre des Finances, M. Reynders, a répondu ce qui suit (voir *Fisconet plus*): «la Commission européenne a introduit le 6 mars 2009 un recours auprès de la Cour de Justice européenne contre l'État français parce que la France n'appliquerait pas un taux unique de TVA mais deux taux de TVA pour les prestations de services fournies par les entreprises de pompes funèbres et pour les livraisons de biens qui s'y rapportent, alors qu'elles constituent, en pratique, une opération complexe unique et qu'elles devraient donc en principe être soumises à un taux unique de TVA.»

Il ne semble donc pas opportun en l'espèce de modifier le taux de TVA pour les imprimés mortuaires réalisés par des entrepreneurs de pompes funèbres. C'est la raison pour laquelle la présente proposition de loi vise à ramener à 6 % le taux de TVA de 21 % applicable aux imprimés mortuaires réalisés par un imprimeur classique.

C'est pourquoi la présente proposition de loi précise que les «imprimés similaires» mentionnés à la rubrique XIX du tableau A de l'annexe à l'arrêté royal n° 20 et au point 6 de l'annexe III à la directive 2006/

voegde waarde en tot indeling van de goederen en de diensten bij die tarieven, bepaalt dat onder meer «Boeken, brochures en dergelijk drukwerk, daaronder begrepen atlassen», onderworpen zijn aan het verlaagd btw-tarief van 6 %. De drukwerken die voor reclamedoeleinden worden uitgegeven of die hoofdzakelijk bedoeld zijn voor het maken van reclame zijn evenwel uitgesloten.

Deze bepaling volgt uit de keuzemogelijkheid waarin de Europese btw-richtlijn voorziet om «de levering van boeken [...] met inbegrip van brochures, folders en soortgelijk drukwerk [...] voor zover niet uitsluitend of hoofdzakelijk reclamemateriaal» aan een verlaagd btw-tarief te onderwerpen (punt 6 van bijlage III «Lijst van de goederenlevering en de diensten waarop de in artikel 98 bedoelde verlaagde tarieven mogen worden toegepast» bij de richtlijn 2006/112/EG van de Raad van 28 november 2006 betreffende het gemeenschappelijke stelsel van belasting over de toegevoegde waarde, *Pb. L* nr. 347 van 11 december 2006).

De administratie heeft de levering van rouwdrukwerk, gedrukt bij een drukker, steeds van het verlaagd btw-tarief van 6 % uitgesloten (*Vragen en Antwoorden*, Kamer, 1998-99, nr. 165, 22 207 (vraag nr. 1611, Cauwenberghs, 8 januari 1999)).

3. De mogelijke wijziging van een van de btw-tarieven naar één tarief voor rouwdrukwerk

Op mijn parlementaire vraag nr. 765 van 6 novembre 2009 aan de minister van Financiën, Reynders (zie *Fisconet plus*), antwoordde deze laatste dat «[d]e Europese Commissie [...] op 6 maart 2009 voor het Europees Hof van Justitie beroep [heeft] ingesteld tegen de Franse Staat omdat Frankrijk niet één enkel tarief maar twee btw-tarieven zou hanteren voor diensten van begrafenisondernemingen en voor de leveringen van goederen die daarmee verband houden, hoewel die in de praktijk één complexe verrichting vormen en dus in principe aan één enkel btw-tarief zouden moeten worden onderworpen.»

Een wijziging van het btw-tarief voor het rouwdrukwerk bij begrafenisondernemers lijkt dus in deze niet opportuin. Dit wetsvoorstel wil daarom het btw-tarief van 21 % voor het rouwdrukwerk bij de klassieke drukker verlagen tot op de hoogte van 6 %.

Dit wetsvoorstel verduidelijkt daarom dat rouwdrukwerk dient te begrepen te worden onder «dergelijk of soortgelijk drukwerk» zoals verwoord in rubriek XIX van tabel A in bijlage bij het koninklijk

112/CE du Conseil du 28 novembre 2006 englobent les imprimés mortuaires. De cette manière, les imprimés mortuaires sont livrés dans le cadre de l'organisation globale des funérailles par un entrepreneur de pompes funèbres ou directement par une imprimerie au même taux réduit de TVA de 6 %.

besluit nr. 20 en punt 6 van bijlage III bij de richtlijn 2006/112/EG van de Raad van 28 november 2006. Op deze wijze wordt het rouwdrukwerk geleverd in het kader van de gehele organisatie van de uitvaart door een begrafenisondernemer of rechtstreeks door een drukkerij aan hetzelfde, verlaagd, btw-tarief van 6 % onderworpen.

*
* *

PROPOSITION DE LOI

Article 1^{er}

La présente loi règle une matière visée à l'article 78 de la Constitution.

Art. 2

À la rubrique XIX du tableau A, de l'annexe à l'arrêté royal n° 20 du 20 juillet 1970 fixant les taux de la taxe sur la valeur ajoutée et déterminant la répartition des biens et des services selon ces taux, le point 1 est complété par les mots : « et les faire-part de décès ».

16 décembre 2010.

Patrick DE GROOTE.
Frank BOOGAERTS.
Lieve MAES.

*
* *

WETSVOORSTEL

Artikel 1

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

Art. 2

In rubriek XIX van tabel A in bijlage bij het koninklijk besluit nr. 20 van 20 juli 1970 tot vaststelling van de tarieven van de belasting over de toegevoegde waarde en tot indeling van de goederen en de diensten bij die tarieven wordt het punt 1 aangevuld met de woorden : « en rouwdrukwerk ».

16 december 2010.

Patrick DE GROOTE.
Frank BOOGAERTS.
Lieve MAES.